

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Evy Babiakovej CSc. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Idy Hanzelovej, v právnej veci navrhovateľa: **H. N. D.**, štátny príslušník Vietnamskej socialistickej republiky, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad**, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia odporcu ČAS: MU-438-24/PO-Ž-2008 zo dňa 4. augusta 2008, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Saz 63/2008-37 zo dňa 18. marca 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Saz 63/2008-37 zo dňa 18. marca 2009 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie ČAS: MU-438-24/PO-Ž-2008 zo dňa 4. augusta 2008, ktorým odporca rozhodol o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase vydania rozhodnutia (ďalej len zákon o azyle). Navrhovateľovi súd náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej je vecne správne a v súlade so zákonom. Skutočnosti navrhovateľom uvádzané v priebehu celého azylového konania nasvedčujú podľa krajského súdu ekonomickým pohnútkam navrhovateľa a potvrdzujú záver, že v jeho prípade nie sú splnené podmienky pre udelenie azylu podľa § 8, alebo 10, 13a a 13b zákona o azyle.

Krajský súd poukázal na to, že navrhovateľ po prvý raz požiadal o udelenie azylu z dôvodu, že vo Vietname už nikoho nemá a že sa chce starať o svojho syna, ktorý sa narodil z jeho manželstva so slovenskou štátnou občiankou. Toto manželstvo bolo rozvedené a maloletý C. Š. bol zverený do výchovy a opatery matky. Právoplatným rozsudkom OS Trenčín č.k. 2T 209/2000-68 zo dňa 19.06.2000 bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní jedného roka za spáchanie TČ podvodu. Konanie vedené po sp. zn. MU-733/PO-Ž/2003 sa skončilo právoplatným rozhodnutím o neudelení azylu navrhovateľovi. Odporca svojím rozhodnutím č.p. 104/PO-Ž/2004 zamietol druhú žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, o tretej žiadosti, kde uvádzal totožné dôvody ako v predchádzajúcich konaniach, odporca rozhodol tak, že konanie podľa § 19 ods. 1 písm. i/ zastavil. Po štvrtý raz požiadal o azyl dňa 14.07.2008 z dôvodu, že na Slovensku má syna a že vo Vietname už nikoho nemá, teda z rovnakých dôvodov, ako tomu bolo v predchádzajúcich konaniach.

Krajský súd k námietke navrhovateľa uviedol, že ak odporca posúdil jeho žiadosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona o azyle, aplikoval iba platnú právnu úpravu, pričom námietka navrhovateľa, podľa ktorej odporca nerešpektoval jeho právo na súkromný – rodinný život (čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd) je irelevantná, pretože rozhodnutím odporcu nijakým spôsobom nedošlo do zásahu tohto práva navrhovateľa, jednak preto, že účelom azylového zákona je rozhodovať o poskytnutí medzinárodnej ochrany utečencovi pred perzekúciou v krajine pôvodu a jednak preto, lebo odporca v napadnutom rozhodnutí žiadnym spôsobom o prípadnom administratívnom, či inom vyhostení zo Slovenska, a ani o splnení podmienok prípadného vyhostenia nerozhodoval. Podľa krajského súdu takéto rozhodovanie patrí do právomoci iného administratívneho orgánu.

Krajský súd poukázal na to, že existencia príbuzenského vzťahu k členovi rodiny - synovi, ktorý sa nachádza a žije na slovenskom území je dôvodom k podaniu žiadosti o legálny pobyt na Slovensku, avšak prostredníctvom právnych inštitútov zákona o pobyte cudzincov.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že krajský súd neprihliadol na skutočnosť, že jeho žiadosť o azyl má humanitárny charakter podmienený jeho vzťahom so synom. Poukázal na to, že z praxe

cudzineckej polícii je získanie povolenia k pobytu, na ktoré ho odkazuje krajský súd veľmi obtiažne, nakoľko nežije v spoločnej domácnosti s matkou svojho dieťaťa. Navrhovateľ vyjadril presvedčenie, že ak odporca nezistil dôvody pre udelenie azylu, ale mal vedomosť o dôvodoch na rešpektovanie jeho súkromného života, mohol mu udeliť azyl z humanitných dôvodov.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Vlastné rozhodnutie udeliť azyl z humanitných dôvodov je vecou voľnej správne úvahy odporcu, pokiaľ sa teda odporca touto možnosťou nezaoberal, nemožno mu to vyčítať, pretože na udelenie azylu z humanitných dôvodov nie je právny nárok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 10. augusta 2009 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 12 ods. 1 písm. a/ zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle (účinného do 30.11.2008) ministerstvo zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak žiadateľ odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu inými skutočnosťami alebo dôvodmi, ako tými, ktoré sú uvedené v § 8, 10, 13a alebo § 13b.

Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 a 2 do 60 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť o udelenie azylu nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená. Ministerstvo žiadosť o udelenie azylu zamietne ako zjavne neopodstatnenú, ak o udelenie azylu požiada žiadateľ, ktorý zakladá svoju žiadosť

na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch, ako je hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok (ods. 3).

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i) rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredlíži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej podľa § 12 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona o azyle, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Odporca zdôvodnil rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej skutočnosťou, že navrhovateľ svoju žiadosť o udelenie azylu zakladá na iných dôvodoch ako dôvody uvedené v § 8, 10, 13a alebo 13b zákona o azyle, najmä na dôvodoch ako je hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok.

Z administratívneho spisu je zjavné, že odporca vykonal v konaní náležité dokazovanie procesne legálnymi dôkazmi, a to výsluchom navrhovateľa a obsahom správ o krajine pôvodu (Správy o dodržiavaní ľudských práv za roky 2006- 2007, informácie z tlače: „Vietnam sa stáva tigrom“ /Trend 19.03.2007), z ktorých stručne popísal spoločensko-politickú situáciu v krajine pôvodu so zameraním na dôvody, pre ktoré navrhovateľ žiadal o udelenie azylu. Odporca vychádzal pri rozhodovaní aj z listinných dôkazov predložených navrhovateľom (sobášny list, rodný list syna, rozsudok o rozvode manželstva s matkou maloletého) listinných dôkazov predložených cudzineckou políciou: rozhodnutie o udelení tolerovaného pobytu z 13.01.2006, rozhodnutie o zrušení povolenia na tolerovaný pobyt zo dňa 14.03.2008.

Z uvedených listinných dôkazov odporca zistil, že navrhovateľ svoju vyživovaciu povinnosť voči synovi zanedbával, o čom svedčí skutočnosť, že voči nemu bolo 2x začaté trestné stíhanie za zanedbanie povinnej vyživovacej povinnosti. Dňa 25.03.2008 bolo opätovne začaté trestné stíhanie vo veci prečinu zanedbania

povinnej výživy, podľa vyjadrenia matky maloletého, navrhovateľ nie je a ani dlhodobo nebol v kontakte so synom, ktorý medzičasom dovŕšil 18 rokov. Na základe uvedeného, odporca dospel k záveru, že navrhovateľ je nedôveryhodnou osobou, ktorá sa snaží cez inštitút azylu legalizovať si pobyt na území SR. Navrhovateľ nepredložil v priebehu konania žiaden dôkazy, a ani netvrdil, že bol v krajine pôvodu prenasledovaný z dôvodov uvedených v zákone o azyl. Vzhľadom k tomu, že zakladal svoju žiadosť na iných dôvodoch ako sú dôvody uvedené v §§ 8, 10, 13a, 13b zákona o azyle, odporca jeho žiadosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z obsahu administratívneho spisu odporcu vyplynulo, že navrhovateľ nielenže nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci jeho prenasledovanie v krajine pôvodu, ale takéto okolnosti počas výsluchu ani netvrdil.

Ako vyplynulo z dotazníka žiadateľa o azyl zo dňa 17.07.2008 navrhovateľ uviedol, že ohľadom dôvodu jeho žiadosti o azyl sa pridržiava v plnej miere všetkých dôvodov tak, ako ich uviedol vo svojom predchádzajúcom konaní. O azyl na Slovensku žiada z dôvodu, že chce ostať žiť na Slovensku, lebo stratil kontakt s Vietnamom, na Slovensku má syna o ktorého sa chce postarať. Keď bol vo Vietname na dovolenke v roku 1989, otehotnelo s ním 17 ročné dievča a porodilo chlapca, ktorý má momentálne 19 rokov. Vo Vietname nebol od roku 1989, keby sa vrátil do Vietnamu dostal by sa do väzenia. Nevie uviesť za aký trestný čin, matka mu telefonicky oznámila, že má zaplatiť pokutu 4.000.000 dongov. Pokutu zaplatila jeho matka.

Do styku s políciou, armádou alebo inými zložkami štátu osobne neprišiel a nikdy nebol nimi prenasledovaný.

Je teda zrejmé, z akých dôkazných prostriedkov pri svojom rozhodovaní odporca aj súd prvého stupňa vychádzali, pričom odvolací súd zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že odporca riadne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správny záver o tom, že navrhovateľ zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8, 10, 13a alebo § 13b, najmä na dôvodoch, ako je legalizácia pobytu na území SR a ekonomické dôvody.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1967 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodit', že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto dôvodom vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky, nemožno považovať za relevantný dôvod pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a jeho žiadosť je založená na iných dôvodoch ako v § 8, § 10, § 13a alebo 13b, najmä na ekonomických dôvodoch a snaha o legalizáciu pobytu na území SR, takýto záver nachádza oporu vo výsledkoch vykonaného dokazovania, preto krajský súd nepochybil, keď považoval rozhodnutie z týchto dôvodov za zákonné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že odporca náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Odvolací súd v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje, pričom považuje za dôležité zdôrazniť, že inštitút azylu, ako najvyššia forma ochrany osôb podľa medzinárodných kritérií, má slúžiť ako nevyhnutná ochrana zachovania života a slobody ľudí, ktorí sa nachádzajú v bezprostrednom ohrození, ak je však osoba vedená čisto ekonomickými pohnútkami, resp. snahou o legalizáciu pobytu ide o ekonomického prisťahovalca a nie o utečenca, pričom odvolací súd poukazuje na to, že navrhovateľ svoju žiadosť zakladá na iných ako rasových, národnostných, náboženských dôvodoch, dôvodoch príslušnosti k určitej sociálnej skupine, zastávania určitých politických názorov alebo z dôvodu uplatňovania svojich politických práv a slobôd a neuviedol žiadne dôvody, ktoré by opodstatňovali použitie § 13a alebo 13b zákona o azyle.

Je nepochybné, že predmetom zákona o azyle je, ako to vyplýva z jeho § 1, predovšetkým upraviť konanie o azyle, ustanoviť postup pri poskytovaní dočasného útočiska, ustanoviť práva a povinnosti žiadateľov o udelenie azylu, azylantov, cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska a odíedencov, ustanoviť pôsobnosť orgánov verejnej moci na úseku azylu a dočasného útočiska, upraviť integráciu azylantov do spoločnosti, a upraviť pobyt v azylových zariadeniach a v jeho rámci stanovením prekážok vyhostenia alebo návratu vytvoriť určitú právnu istotu zamietnutého žiadateľa o azyl pred jeho núteným návratom do krajiny pôvodu.

Z takto vymedzeného predmetu zákona charakterizujúceho zároveň aj jeho účel treba vychádzať aj pri posudzovaní postupu odporcu v predmetnej veci. Odporca výrokom deklaroval len to, čo predpokladá zákon v citovanom ustanovení, t.j. po zistení, že žiadateľ o azyl odôvodňoval svoju žiadosť o udelenie azylu inými dôvodmi, ako tými ktoré sú uvedené v § 8,10,13a a 13b, žiadosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú. Tento výrok, obmedzený pre účely zákona o azyle nezasahuje do jeho práva na rodinný život ani v styku s rodinou. Predmetným rozhodnutím odporcu nedochádza k porušeniu alebo k obmedzeniu jeho práva na výchovu dieťaťa ani práva dieťaťa na rodinu podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru, pretože mu rozhodnutie nebráni tieto práva na území Slovenskej republiky vykonávať.

V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že existencia prekážky vyhostenia alebo návratu, ktorej preskúmania sa navrhovateľ domáha, nebola v konaní o azyle spochybnená, pretože rozhodovanie o nej presahuje rámec tohto konania a samotného účelu zákona o azyle, nemožno sa na ňu odvolávať v konaní o azyle za účelom dosiahnutia legalizácie pobytu v cudzej krajine, pretože by to znamenalo popretie účelu tohto zákona a obchádzanie na to určenej zákonnej úpravy pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky.

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis odporcu totiž vyplynulo, že navrhovateľ ani nespochybňuje, že skutočnosti ním tvrdené by bolo možné subsumovať pod niektoré z citovaných ustanovení, teda netvrdí, že u neho existujú opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a ani netvrdí, že vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

Pokiaľ teda krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenej, rozhodol vecne správne.

Odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Vo vzťahu k preskúmanému rozhodnutiu ani rozhodnutiu súdu nemajú totiž žiadnu relevanciu. Nemožno sa na ne odvolávať v konaní o azyle za účelom dosiahnutia legalizácie pobytu v cudzej krajine, pretože by to znamenalo popretie účelu tohto zákona a obchádzanie na to určenej zákonnej úpravy pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky.

Navrhovateľ tiež namietal, že krajský súd neprihliadol na humanitné dôvody jeho žiadosti. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že odvolacie námietky navrhovateľa neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku ani rozhodnutia odporcu, nakoľko zákon výslovne neukladá povinnosť správneho orgánu uviesť do výroku negatívne rozhodnutie o neudelení azylu z humanitných dôvodov podľa § 9 zákona o azyle. Keďže nejde o nárok, o ktorom musí rozhodnúť správny orgán ex lege, ale o výsledok správneho uváženia správneho orgánu, nie je možné odporcovi vyčítať, že navrhovateľovi azyl z humanitných dôvodov neudelil.

Pokiaľ teda odporca napriek neexistencii objektívnych dôvodov pre udelenie azylu (v zmysle § 8 zákona o azyle) nezistil vzhľadom na chýbajúce predchádzajúce tvrdenie navrhovateľa o ich existencii žiadnu subjektívnu okolnosť, ktorá by zakladala sama o sebe dôvod pre udelenie azylu z humanitných dôvodov, a z tohto dôvodu úvahu k takejto okolnosti ani nerozviadol, nepochybil.

Z uvedených dôvodov preto možno konštatovať, že postup odporcu bol v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP v spojení s § 246c OSP ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246c OSP, keď navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 10. augusta 2009

JUDr. Eva Babiaková CSc., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová